

МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК ОСНОВА ДЛЯ ОЦІНКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Глобальні проблеми, з якими стикається сучасна цивілізація (обмеженість природних ресурсів, обсяг відходів виробництва, забруднення навколишнього середовища тощо) потребують вирішення, яке можливе за умови впровадження в дію концепції сталого розвитку. При цьому виникає необхідність змін, як методології обліку, так і його ролі в системі управління в цілому. Бухгалтерський облік повинен сприяти формуванню достовірної інформації за економічним, екологічним і соціальним напрямками, як важливих складових сталого розвитку. Проте на сьогодні фінансова звітність, як кінцевий продукт облікового процесу, не містить повної та достовірної інформації про стан справ в компанії і, як наслідок, на її основі не можна приймати ефективні рішення. Тому все більшу зацікавленість в користувачів викликає нефінансова звітність.

Нефінансова звітність є добровільною ініціативою і може виступати у вигляді звіту зі сталого розвитку, звіту про корпоративне управління, звітів менеджерів тощо. При цьому вона не завжди може мати внутрішні взаємозв'язки і потребує як від інвесторів, так і від менеджменту компанії серйозних зусиль по пошуку потрібних даних, що збільшує трансакційні витрати. Тому актуальним є формування і впровадження в практичну діяльність інтегрованої звітності, як нового формату корпоративної звітності, яка містить як фінансові, так і нефінансові показники.

Питання, пов'язані з формуванням та використанням інтегрованої звітності в останній час є дуже актуальними та досліджуються як науковцями, так і практиками. І якщо роль та значення інтегрованої звітності в сучасному бізнес-просторі практично доведені, то порядок її складання та визначення вимог до неї ще знаходяться на етапі становлення.

В 2010 році Глобальна ініціатива (GRI) зі звітності і Проект «Звітність для сталого розвитку» під егідою принца Уельського всі напрацювання в сфері формування інтегрованої звітності передали створеному Міжнародному комітету з інтегрованої звітності, який зосередився на розробці Міжнародного стандарту інтегрованої звітності.

На сьогодні представлено проект Міжнародного стандарту (концепції) інтегрованої звітності. Проект тестувався в межах пілотної програми за участю більш, ніж 85 компаній і 50 інвесторів [2]. Результати цієї програми підтверджують, що інтегрована звітність забезпечує такі переваги: дає більш чітку уяву про бізнес-модель компанії (95 %); усуває бар'єри між підрозділами (93 %); приваблює увагу ради директорів до вибору ключових показників результативності, які повинні використовуватися бізнесом (95 %); сприяє підвищенню якості зібраних даних (93 %) та удосконаленню процесу прийняття

бізнес-рішень (88%) [2].

Проект стандарту містить визначення фундаментальних концепцій – підходи до видів капіталу, визначення бізнес-моделі та створення вартості в коротко-, середньо- і довгостроковій перспективі [1].

В проекті документу вказуються керівні принципи, згідно яких визначається зміст інтегрованого звіту (стратегічна спрямованість і орієнтація на майбутнє, взаємозв'язок інформації, реакція зацікавлених сторін, суттєвість і стислість, надійність і повнота, послідовність і зіставність).

Також в документі визначаються компоненти звіту, до яких належать огляд компанії та зовнішнє середовище, корпоративне управління, можливості і ризики, стратегія і розподіл ресурсів, бізнес-модель, результати діяльності, перспективи на майбутнє. При цьому передбачається, що в якості вихідного пункту формування інтегрованої звітності використовуються коментарії керівництва, фінансова звітність і звітність зі сталого розвитку. Важливим є також і те, що в документі представлені рекомендації, які допоможуть компаніям впровадити вищевказані фундаментальні і керівні принципи.

Проте остаточний варіант стандарту потребує ще доопрацювання. На це вказують і питання, поставлені в самому проекті стандарту (концепції). Так, акцентується увага на проблемах щодо підходів до видів капіталу (фінансового, виробничого, інтелектуального, людського, соціального і суспільного), визначенні бізнес-моделі організації, визначенні суттєвості, надійності, повноти, переліку структурних елементів звітності.

Зважаючи на відсутність загальних підходів до складання, інтегрована звітність ще не набула належного поширення в практиці вітчизняних підприємств. Формування інтегрованої звітності забезпечить демонстрацію суб'єктами господарювання ключових взаємозв'язків і взаємозалежностей, які важливі для отримання ефективної інформації про досягнуті результати і майбутні перспективи. Саме Міжнародний стандарт інтегрованої звітності, як поєднання принципів бухгалтерського обліку і фінансової звітності та принципів сталого розвитку, стане основою для формування потужної інформаційної бази про діяльність та перспективи компанії для всіх зацікавлених користувачів.

Література:

1. Консультационный проект международной структуры IR [Электронный ресурс] / Официальный сайт Международного комитета по разработке интегрированной отчетности – Режим доступа: <http://www.theiirc.org/wp-content/uploads/2013/05/Consultation-Draft-of-the-InternationalIRFramework-Russian.pdf>

2. МСФО: Серия «Экспресс-выпуск» [Электронный ресурс] / Сайт международной сети PwS. – Режим доступа: <http://www.pwc.ru/ru/ifrs/express/may-2013.jhtml>